

Kultur & Nöje

IT TAKES 2 - 4.0 - THE HISTORY OF ROCK CONTINUES...DEL 20 - "IT'S THE BEST DISCO IN TOWN, NUMBER ONE IN DISCO SOUND"

Discokulor och rastafälator

Ordet Disco kommer från franskans *Discothèque* och har sitt ursprung i den soul och funk som i slutet av 60-talet spelades på New Yorks gay-klubbar. Discons genombrott kom 1975 och den nådde sin höjdpunkt med *Saturday Night Fever* 1977.

TRELLEBORG

Soulmusiken utvecklades från blues och gospel och kom att domineras av Berry Gordy Jr:s Motownstall, Jerry Wexlers Stax-records och Fame med Otis Redding, Percy Sledge och Aretha Franklin under 60-talet. Mordet på Dr Martin Luther King 1968 fick den svarta soulmusiken att förändras. Rasistiska upplöpp splittrade städerna, inte minst Detroit där Gordy stängde Hitsville och flyttade Motown till Kalifornien 1969. Redan 1967 hade Gordy upptäckt Jackson 5 och signat dem på Motown. Nu följde hela Jacksonfamiljen med till Kalifornien och succén var snart ett faktum där låtar som *I want you back*, *ABC*, *The Love you save* och *I'll be there* alla toppade USA-listan. 1976 lämnade man Motown för CBS och bytte namn till Jacksons där yngste brodern Michael släppte sin första soloplatå för bolaget 1979, *Off the Wall* producerad av Quincy Jones och som till dags dato sålt 15 miljoner ex worldwide.

Med 70-talets soul kom nya artister och grupper som Al Green, Curtis Mayfield, Sly & the Family Stone samt Harold Melvin & the Blue Notes. Marvin Gaye i sin tur fick ett andra genombrott då han 1971 släppte plattan *What's going on*.

Funken i sin tur var mer

En ung Michael Jackson, när han var medlem i Jackson Five.

en blandning av rhythm'n'-blues, rock och jazz med Kool & the gang och Earth, Wind & Fire samt James Brown som var praktexemplen för genren. Precis som med discon lades det stor vikt vid att markera rytmen när det gällde funken och ofta blandades de båda genrarna.

Discons genombrott

Termen disco nämns första gången i musiksammanhang i rockmagasinet *Rolling Stone* 1973 och året efter nådde de första discolåtarna förstaplatsen på listorna; *Rock the Boat* med Hues Corporation, *Rock your baby* med George McCrae samt *You're the First, the last, My everything* med Barry White. Disco var ett amerikanskt fenomen men det var ofta europeiska producenter som var arkitekterna bakom soundet. Den italienska producenten Giorgio Moroder producerade många låtar för Donna Summer, däribland den 17 minuter långa ear-gasmen *Love to love you baby* från 1975. Gloria Gay-

Bob Marley på Gröna Lund 1976.

BILDER. SCANPIX

nor, KC & the Sunshine band, Van McCoy och LaBelle fick sina genombrott samma år precis som tyska Silver Convention med sångerskan Penny McLean. Silver Convention var för övrigt den första tyska grupp att få en singeletta på amerikanska Billboard, detta med låten *Fly Robin, Fly*.

Även Boney M var en tyskproducerad produkt från München, som fick sin första hit 1976 med låten *Daddy Cool*, under demonproducenten Frank Farian som själv sjöng på plattorna. Bobby Farrell som utåt sett var gruppens manlige sångare sjöng minimalt eller inte alls på 70-talets Boney M-plattor.

Nya danser uppstod också där the Bump och the Hustle blev de populäraste.

Saturday Night Fever

The Bee Gees hade bildats redan 1958 i Australien av de tre bröderna Gibb och efter att ha flyttat till Storbritannien 1967 fick man sitt första genombrott inom popgenren. 1975 gick man över till mer dansant musik

och 1977 medverkade man på soundtracket till filmen *Saturday Night Fever* där John Travolta dansade in på bioduken till låtar som *Staying alive*, *Night fever* och *How deep is your love* som alla blev listettor. Dessutom skrev trion *If I can't have you* till Yvonne Elliman som blev plattans fjärde listetta. *Saturday Night Fever* blev höjdpunkten för discon och är det mest framgångsrika soundtracket någonsin med sina 25 miljoner sålda ex.

Andra filmer med framgångsrika soundtrack som följde i de dansanta spåren var *Grease*, *Thank God it's Friday* och *Roller Boogie*.

Den 26 april 1977 öppnade världens mest kända diskotek på 54:e gatan i New York; Studio 54 som blev känt för att mixa glamorösa kändisar med vackra vanliga människor och blanda hedonism och dekadens med ett utbrett användande av droger. Studio 54 lades slutligen ner 1986.

Även Carl Douglas, Tina Charles & 5000 Volts, Commodores, Sister Sledge,

Gibson Brothers, Tavares, Chic, Eruption, Lipps in C, Ritchie Family, Thelma Houston och Baccara var mycket populära inom discongenren.

Kulmen för discon

1979 hade discomusiken nått sin kulmen när artister som Rod Stewart och Kiss också gett sig in i genren. Årets discolåt fick delas mellan Patrick Hernandez one hit wonder *Born to be alive* och Village Peoples YMCA. Amii Stewart, Anita Ward och Amanda Lear sållade sig till raden av discodrottningar där Donna Summer och Gloria Gaynor redan etablerat sig.

Discon skapade senare även nya genre inom techno, house, hip-hop och den första riktiga rap-låten som slog kom 1979. I Sugar Hill Gangs *Rappers Delight* nämns termen hip-hop för alla första gången; "I said a hip hop, Hippy to the hippie, The hip, hip a hop and you don't stop..." Låten bygger för övrigt på bakgrunden till Chics discolåt *Good times*.

Bee Gees bildades redan 1958 i Australien. Först i mitten på 1970-talet gick brödertriolen över till disco, och fick sin största framgång med soundtracket till *Saturday Night Fever*.

I Sverige producerades det väldigt lite disco under mitten av 70-talet, proggen var den ledande genren och discon ansågs för kommersiell. Abba var dock undantaget med låtar som *Dancing Queen* och *Gimme Gimme Gimme*, samt själveste Ulf Lundell(!) som fick sin enda danshit med låten *Oh la la, jag vill ha dej* 1979.

Reggae

70-talets rockhistorik avslutas med reggae, musikgenren från Jamaica som utvecklades från den afrikanska musiken och som fick sina glansår på 70-talet. De som haft mest betydelse för reggaens utveckling och som fick dess spridning att gå från en ö i Västindien till att nå övriga världen var Bob Marley & the Wailers, inkluderat Peter Tosh, men också Jimmy Cliff, Toots Hibbert samt producenterna Lee Perry och King Tubby. Reggae blev även ett med dreadlocks och religionen Rastafari.

Peter Kronström

TÄVLING

Sätt rätt artist ihop med rätt låt!

■ 1. KC & the Sunshine Band	■ A. Le Freak
■ 2. Bee Gees	■ B. Is This Love
■ 3. Baccara	■ C. In the Navy
■ 4. Bob Marley	■ D. Jive Talkin'
■ 5. Boney M	■ E. Hot Stuff
■ 6. Donna Summer	■ F. Sorry I'm A Lady
■ 7. Chic	■ G. Ma Baker
■ 8. Gloria Gaynor	■ H. I Love To Love
■ 9. Tina Charles	■ I. Never Can Say Goodbye
■ 10. Village People	■ J. That's The Way, I Like It

Rätta svar från tävlingen den 22 augusti

- 1 - J Magnum - Kingdom Of Madness
- 2 - E Genesis - ...And Then There Where Three...
- 3 - D Uriah Heep - Return To Fantasy
- 4 - I King Crimson - Red

- 5 - G Mike Oldfield - Plati num
- 6 - F Rush - 2112
- 7 - B Frank Zappa - 200 Motels
- 8 - A Yes - Fragile
- 9 - H Manfred Mann's Earth Band - Solar Fire
- 10 - C Pink Floyd - Animals

Vinnare den 22 augusti:

1:a pris: Sara Mårtensson, Trelleborg. 2:a-5:e pris: Bosse Pettersson, Lund, Benjamin Håkangård, Malmö, Urpo Niskanen, Trelleborg, Svante Axbacke, Malmö.

■ Svar och tröjstörlek skickas till: Trelleborgs Allehanda, It Takes 2, Box 73, 231 21 Trelleborg eller mailas till: peter@krona.nu

■ Svaren ska vara tillhanda senast onsdagen den 3 september.

■ Vinnare och rätta lösningarna publiceras i nästa avsnitt av "The History of Rock" 1:a pris: Specialtillverkad It Takes 2 t-shirt och Mikael Rickfors-signerad It Takes 2-affisch. 2:a-5:e pris: Allehanda Allehandapriser